

553. W zadaniach **553.1–553.10** funkcja f_k jest określona wzorem

$$f_k(x) = x^k \cdot \ln(1+x).$$

W każdym z tych zadań podaj **w postaci liczby całkowitej lub ułamka nieskracalnego** wartość pochodnej wskazanego rzędu w zerze.

553.1. $f_1''(0) = 2$

553.2. $f_1'''(0) = -3$

553.3. $f_1^{(4)}(0) = 8$

553.4. $f_1^{(5)}(0) = -30$

553.5. $f_2'''(0) = 6$

553.6. $f_2^{(4)}(0) = -12$

553.7. $f_2^{(5)}(0) = 40$

553.8. $f_3^{(4)}(0) = 24$

553.9. $f_3^{(5)}(0) = -60$

553.10. $f_4^{(5)}(0) = 120$

554. Niech f będzie funkcją określoną wzorem

$$f(x) = x^2 \cdot e^x.$$

Podać wartość pochodnej odpowiedniego rzędu funkcji f w zerze.

a) $f^{(11)}(0) = 110$

b) $f^{(10)}(0) = 90$

c) $f^{(9)}(0) = 72$

d) $f^{(8)}(0) = 56$

555. Niech f będzie funkcją określoną wzorem

$$f(x) = x^3 \cdot e^x.$$

Podać wartość pochodnej odpowiedniego rzędu funkcji f w zerze.

a) $f^{(4)}(0) = 24$

b) $f^{(6)}(0) = 120$

c) $f^{(10)}(0) = 720$

d) $f^{(11)}(0) = 990$

556. Niech f będzie funkcją określoną wzorem

$$f(x) = x^{100} \cdot e^x.$$

Podać wartość pochodnej odpowiedniego rzędu funkcji f w zerze.

a) $f^{(100)}(0) = 100!$

b) $f^{(101)}(0) = 101!$

c) $f^{(102)}(0) = 102!/2$

d) $f^{(103)}(0) = 103!/6$

557. Niech f będzie funkcją określoną wzorem

$$f(x) = \sin^2 x.$$

Podać wartość pochodnej odpowiedniego rzędu funkcji f w zerze.

a) $f^{(4)}(0) = -8$

b) $f^{(5)}(0) = 0$

c) $f^{(6)}(0) = 32$

d) $f^{(8)}(0) = -128$

558. Niech f będzie funkcją określoną wzorem

$$f(x) = \frac{x \cdot \ln(1+x)}{12!}.$$

Podać w postaci liczby całkowitej lub ułamka nieskracalnego wartość pochodnej odpowiedniego rzędu funkcji f w zerze.

a) $f^{(11)}(0) = -1/120$

b) $f^{(12)}(0) = 1/11$

c) $f^{(13)}(0) = -13/12$

d) $f^{(14)}(0) = 14$

559. Niech $f(x) = e^{x^5}$. Obliczyć $f^{(2020)}(0)$ i $f^{(2021)}(0)$.

Rozwiązanie:

Ze wzoru Taylora wynika istnienie takiej funkcji gładkiej g , że

$$e^x = \sum_{k=0}^{404} \frac{x^k}{k!} + x^{405} \cdot g(x).$$

Wobec tego

$$f(x) = e^{x^5} = \sum_{k=0}^{404} \frac{x^{5k}}{k!} + x^{2025} \cdot g(x^5)$$

i w konsekwencji

$$f^{(2020)}(x) = \frac{2020!}{404!} + \frac{d^{2020}}{dx^{2020}} (x^{2025} \cdot g(x^5)).$$

Zatem

$$f^{(2020)}(0) = \frac{2020!}{404!}.$$

Analogicznie

$$f^{(2021)}(x) = \frac{d^{2021}}{dx^{2021}} (x^{2025} \cdot g(x^5)),$$

skąd

$$f^{(2021)}(0) = 0.$$

560. Dobrać taką liczbę rzeczywistą a , aby funkcja f określona wzorem

$$f(x) = \ln(1+x) + e^{-x} + ax^3$$

spełniała warunek

$$f'''(0) = 0.$$

Czy funkcja f ma w zerze (lokalne) ekstremum? Jeśli tak, to jakie?

Rozwiązanie:

Ze wzoru Taylora wynika istnienie takich funkcji gładkich g i h , że

$$\ln(1+x) = x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} + x^5 \cdot g(x)$$

oraz

$$e^{-x} = 1 - x + \frac{x^2}{2} - \frac{x^3}{6} + \frac{x^4}{24} + x^5 \cdot h(x).$$

Zatem

$$\ln(1+x) + e^{-x} = 1 + \frac{x^3}{6} - \frac{5 \cdot x^4}{24} + x^5 \cdot (g(x) + h(x)).$$

Stąd wynika, że warunki zadania spełnia $a = -1/6$ i wówczas

$$f(x) = 1 - \frac{5 \cdot x^4}{24} + x^5 \cdot (g(x) + h(x)) = 1 + \left(\frac{-5}{24} + x \cdot (g(x) + h(x)) \right) \cdot x^4$$

ma w zerze lokalne maksimum, gdyż

$$\frac{-5}{24} + x \cdot (g(x) + h(x)) < 0$$

dla x bliskich 0.

561. Dobrać taką liczbę rzeczywistą a , aby funkcja f określona wzorem

$$f(x) = \sin(x^3) + a \cdot \sin(x^5)$$

spełniała warunek

$$f^{(15)}(0) = 0.$$

Rozwiązanie:

Ze wzoru Taylora wynika istnienie takiej funkcji gładkiej g , że

$$\sin x = x - \frac{x^3}{6} + \frac{x^5}{120} + x^7 \cdot g(x).$$

Zatem

$$\begin{aligned} f(x) &= \sin(x^3) + a \cdot \sin(x^5) = x^3 - \frac{x^9}{6} + \frac{x^{15}}{120} + x^{21} \cdot g(x^3) + a \cdot x^5 - \frac{a \cdot x^{15}}{6} + \frac{a \cdot x^{25}}{120} + a \cdot x^{35} \cdot g(x^5) = \\ &= x^3 + a \cdot x^5 - \frac{x^9}{6} + \frac{(1 - 20 \cdot a) \cdot x^{15}}{120} + x^{21} \cdot \left(g(x^3) + \frac{a \cdot x^4}{120} + a \cdot x^{14} \cdot g(x^5) \right). \end{aligned}$$

Warunek $f^{(15)}(0) = 0$ jest spełniony wtedy i tylko wtedy, gdy współczynnik przy x^{15} jest równy 0, czyli dla $a = 1/20$.